

РЕШЕНИЕ

№ 12651

гр. София, 10.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в
публично заседание на 02.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **2390** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр.с чл. 85, ал.1 и чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на А. Б., гражданин на А., [дата на раждане] г, с ЛНЧ [ЕГН], против Решение № 1520/12.02.2025г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 и т.4, вр. с чл. 8 и чл.9 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Жалбоподателят счита, че административният акт е постановен в нарушение на чл. 8 от ЗУБ, тъй като административният орган е игнорирал факта, че причините да напусне страната си на произход са свързани с наличието на заплаха за живота му. Твърди, че анализът на обстановката в А. е и повърхностен. Счита, че като не е взел предвид всички данни от общодостъпни международни източници административният орган е постановил решение в противоречие с чл. 75, ал. 2 от ЗУБ. Моли съда да отмени обжалваното решение на председателя на ДАБ - МС със законните последици от това.

Ответникът, председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение. В съдебно заседание, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата, излага доводи за законосъобразност на обжалваното решение. Моли съда да отхвърли жалбата.

Софийска градска прокуратура, чрез участващия в делото прокурор, изразява становище за основателност на жалбата.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в своята съвкупност и доводите на страните, по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК, намира за установено от фактическа страна, следното:

С молба до ДАБ при МС, с вх. №ВР-13- 1898 от 08.10.2024 г. на РПЦ - С., ПМЗ - Военна рампа, А. Б., гражданин на А., [дата на раждане] в общ. Р., А., гражданин на А., етническа принадлежност - узбек, вероизповедание - мюсюлманин - сунит, семейно положение - неженен, е поискал предоставяне на международна закрила. Самоличността му е установена въз основа на декларация, на основание чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ. Попълнен е и регистрационен лист към молбата. С писмо рег. № УП-17048/18.10.2024 г. на ДАБ-МС (л. 30) началник отдел "ПМЗ - кв. Военна рампа" е изискал от Държавна агенция "Национална сигурност" (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-19023 от 05.11.2024г. директорът на специализирана дирекция "М" - ДАНС уведомява председателя на ДАБ-МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ (л. 29).

От данните от проведеното на 24.01.2025г. интервю, както и от представените от жалбоподателя и служебно събраните от ответника доказателства се установява, че А. Б. е напуснал страната си на произход нелегално преди около 5 години, когато бил на 14 години, заминал за И., където останал три години и отишъл в Турция, където останал две години. Около четири месеца преди интервюто влязъл незаконно в България от Турция. Б. с група и се предали на полицията. Не притежава разрешение за влизане или пребиваване в друга държава. Заявява, че не е имал проблеми във връзка с етническата си принадлежност или религията. Не е членувал в политическа партия. Твърди, че когато е напуснал А. не е имал цел, но в България му харесва. Няма смислен отговор на въпроса защо е напуснал страната си на произход, там е нямал проблеми с талибаните, тръгнал на шега, но сега не иска да се връща, защото режимът бил сменен. Исква да живее в свободна държава и да се образова. Заявява, че никога не е бил насилван, заплашван, отвличан, преследван. Не е имал проблеми. Всичките му близки са в А.. Споделя, че има годеница и ако получи положителен отговор, ще се ожени за нея.

Със становище рег. № УП-17048 от 07.02.2025 г. на интервюиращия орган е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже хуманитарен статут и статут на бежанец на А. Б..

С оспореното в настоящото производство Решение № 1520/12.02.2025г. председателят на ДАБ – МС, на основание чл.75, ал.1, т.2, вр. с чл.8 и чл.75, ал.1, т.4, вр. чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на А. Б.. Въз основа на събраните в административното производство доказателства, като е съобразил актуалната ситуация в А. и с оглед липсата на личен елемент за търсената международна закрила, е обосновал извод, че не са изпълнени предпоставките по чл. 8 ЗУБ и чл. 9 ЗУБ и на основание чл.75, ал.1, т.2, вр. чл.8 и чл.75, ал.1, т.4, вр. чл.9 ЗУБ е постановил отказ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

От страна на ответника в хода на административното производство е приложена справка на директора на дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС, с вх. № ЦУ-87/06.02.2025 г., относно общите положения в А. и актуалната политическа и икономическа обстановка там. В откритото съдебно заседание по делото е представена същата справка, като най-актуална, с която ответникът разполага.

От така приетото за установено, съдът прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган, съгласно чл. 75, ал.1 от ЗУБ.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за

правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявения от него език, като за целта е бил осигурен превод. Протоколът от интервюто е преведен на жалбоподателя на разбираем за него език дори и изрично е удостоверил с подписа си на протокола, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си. Представените писмени доказателства са обсъдени и анализирани от административния орган.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване, посочени в закона. В проведеното интервю жалбоподателят заявява, че не е имал никакви проблеми в А., нито с етническата си принадлежност, нито с религията, която изповядва. Самият той не знае смислена причина, поради която е напуснал страната си на произход и заявява, че не е бил насилван, заплашван или преследван. Всичките му близки продължават да живеят там. Причините, поради които не иска да се връща там са лични, че в България му харесва.

В настоящия случай правилно ответникът, изхождайки от фактите от изнесената пред него бежанска история, възприема извод за липса на такова преследване, което да се обосновава по някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В бежанската история няма нито един обоснован фактически довод за проявен спрямо оспорвания акт на преследване от страна на официалните власти в А., която се явява страната по произход за търсещия закрила. Същият, изрично заявява и че не е бил арестуван или осъждан в държавата си по произход. Няма нито един наведен довод от жалбоподателя, че същият е обект на преследване в А. и от някоя друга организация. В действителност в бежанската история няма доводи за такова релевантно преследване, нито се обосновава наличие на реална опасност от бъдещо такова в страната му на произход по някоя от причините, които се сочат в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Нещо повече, от бежанската история на жалбоподателя и неговото поведение и заявеното в интервюто следва изводът, който е направил и административният орган, че мотивите му да напусне страната си на произход са с личен характер, което не е предпоставка за предоставяне на закрилата по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В този смисъл, жалбоподателят е „мигрант“ (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради визираните в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ обстоятелствата.

Ето защо изцяло правилни са изводите на органа, че чужденецът не доказва предпоставки за предоставяне на търсения бежански статут. Правилността на крайния извод за липса на предпоставките по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ се следва изцяло от факта, че в изнесената от чужденеца

бежанска история няма данни, че той лично или неговото семейство са обект на преследване в родината му А. било поради неговата (тяхната) етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или партия, или поради политическо убеждение. Напротив в интервюто жалбоподателят заявява, че по нито една от посочените причини не е бил насилван или заплашван лично.

Съдът намира за правилна и обоснована преценката на административния орган за неоснователност на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основанията посочени в чл. 9, ал. 1, т. 1-2, като правилно тази преценка е направена по отношение на страната на произход, за която органът в особеното производство събира данни, обобщени в нарочна справка. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай А. Б. не навежда като причина за напускането на родната си страна наличието на опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Дори напротив - от бежанската история става ясно, че той не е арестуван и осъждан в държавата си по произход. Заявил е, че не е имал проблеми с талибаните и не е бил насилван или заплашван.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Съдът приема, че тя не е налична по отношение на оспорвания. От представената справка за ситуацията в А. се установява, че обстановката в страната може да бъде преценена като усложнена за гражданите на страната, но предвид осигуряваната директна подкрепа от различни организации и напредъка по отношение на сигурността може да се приеме, че липсва изключително висока степен на безогледно насилие, изискуема за предоставянето на субсидиарна закрила. В използваната в административното производство и представената пред съда справка не се разкрива наличието на безогледно насилие, достигнало до толкова високо ниво, че да съществуват сериозни и потвърдени опасения за излагането на реална опасност на цивилно лице, върнато в съответния регион поради самия факт на присъствието си на тази територия. Съответно на доказателствата е и заключението на органа, че доколкото в конкретния случай няма обоснован страх от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата за закрила, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в А. следва да е изключително. Видно от събраната информация в конкретния случай за А. Б. не се установява специфичен риск от тежки лични заплахи срещу живота и/или личността му поради присъщи на индивидуалното положение елементи и лични обстоятелства, който риск да е реално осъществим при завръщане в А., поради което ситуацията в страната на произход следва да е с извънредна висока степен на колективна опасност, каквато тя не е. От друга страна, няма лични обстоятелства, които да сочат, че жалбоподателят би станал специфична цел на такова насилие поради присъщи на положението му елементи. Не съществува нито висока степен на индивидуална опасност, нито опасност вследствие на индивидуалните му характеристики.

Член 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и

правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Със свое Решение от 17.02.2009 г. по дело № С-465/07/M. E. and N. E. vs S. van J./, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011) се постановява, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2. съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата - членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за този вид закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справка за А. с вх. № ЦУ-87/06.02.2025г. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представляват официални писмени документи и обвързват съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с тях, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

В самото решение също има изложени доводи в насока степента на насилие в А.. Въпреки наличието на обща ситуация на несигурност в държавата по произход, то тя не е достигнала степен на безогледно и/или повсеместно насилие, с опасност от тежки посегателства на живота и здравето на всеки цивилен намиращ се на тази територия, което да е основание за предоставяне на международна закрила, по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, на базата на общата ситуация. Т.е. не се доказва наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата територия на А., който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (С.) по тълкуването на чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83 ЕО (отм.).

Разпоредбата на чл. 9, ал.2 от ЗУБ уточнява, че тежките посегателства, изброени в ал.1 на същата норма, могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Освен, че административният орган не е длъжен да извършва преценка и излага изрични мотиви относно чл.9, ал.2 от ЗУБ, то и регламентираното в тази алинея уточнение е пряко свързано с ал.1, по която в процесното решение е извършена надлежна преценка. Цялата информация, която се съдържа в делото относно ситуацията в А., изложената бежанска история, протокола от проведеното интервю и писмените доказателства, събрани в хода на административното производство, не дават основание да се приеме, че ситуацията в А. представлява тежка или лична заплаха за

живота и здравето на жалбоподателя. Не са установени намеси в личната сфера на лицето, вследствие на безогледно насилие, породено от въръжен конфликт, което да даде основание за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9, ал.1 от ЗУБ. Не се установява да са налице и основания, визирани в чл. 9, ал. 6 и, ал. 8 от ЗУБ, за да се приема извод за предоставяне на такъв статут.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът "non-refoulement" (забрана за връщане). Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република България Закон за убежището и бежанците (чл. 4, ал. 3). Установено е че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход - А., нито страните, в които дълго време е живял – И. и Турция, поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Тези факти не се оспорват от жалбоподателя, който в проведеното интервю заявява, че не може да даде смислен отговор защо е напуснал страната си на произход. Ето защо, след като завръщането на жалбоподателя няма да застраши неговите живот и здраве и няма да го постави в опасност от изтезания или нечовешко отношение, не е нарушен и принципът "non-refoulement".

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл.8 и чл.9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. Б., гражданин на А., [дата на раждане] г, с ЛНЧ [ЕГН], против Решение № 1520/12.02.2025г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните

Съдия:

